

Kiedy wymagana jest od inwestora decyzja środowiskowa i co zrobić, by ją uzyskać

Niektóre inwestycje ze względu na ich charakter lub miejsce ich realizacji mogą oddziaływać na środowisko. W takich przypadkach inwestor, zanim otrzyma pozwolenie na budowę, musi uzyskać tzw. decyzję środowiskową.

Przepisy wskazują na trzy kategorie inwestycji, które mogą oddziaływać na środowisko – tzw. I, II i III grupa (patrz ramka). Rodzaje przedsięwzięć zaliczanych do I i II grupy powinny określić rozporządzenie wydane na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej u.o.u.i.s.). Jednak rozporządzenie takie do dnia dzisiejszego nie zostało wydane.

Autostrady i parkingi

Zgodnie z przepisami u.o.u.i.s., do czasu wejścia w życie nowego rozporządzenia, nie dłużej jednak niż do 15 listopada 2010 r., zachowują moc przepisy rozporządzenia z 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych warunków związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (dalej rozporządzenie). Do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (I grupa) zalicza się przedsięwzięcia określone w par. 2 rozporządzenia, m. in. lotniska o podstawowej długości pasa startowego nie mniejszej niż 2 tys. m, autostrady i drogi ekspresowe, natomiast do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (II grupa) – przedsięwzięcia określone w treści par. 3 rozporządzenia, np. garaże lub parkingi samochodowe, dla nie mniej niż 100 samochodów ciężarowych lub 300 samochodów osobowych.

Uwarunkowania środowiskowe

Przed wystąpieniem o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę (a w przypadku braku planu zagospodarowania przestrzennego – przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy) dla przedsięwzięć I i II grupy należy uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. W ramach postępowania w sprawie uzyskania takiej decyzji może (a w niektórych przypadkach musi) być przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Ponadto wymogi w zakresie ochrony środowiska

wiska w odniesieniu do przedsięwzięć I i II grupy mogą być realizowane na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, w ramach tzw. ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

Natomiast w przypadku przedsięwzięć III grupy ochrona obszarów Natura 2000 realizowana jest w ramach samego postępowania o pozwolenie na budowę i następuje w formie postanowienia w sprawie uzgodnienia realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000.

Składanie wniosku

Organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dalej decyzji) jest co do zasady: wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Większość wy-

Uwaga Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach podlega opłacie skarbowej w wysokości 205 zł

jątków od tej zasady dotyczy projektów o charakterze infrastrukturalnym (art. 75 u.o.u.i.s.). Ustawa nie precyzuje zakresu i formy wniosku o wydanie decyzji, zatem należy przyjąć, że powinien on spełniać wymogi przewidziane w kodeksie postępowania administracyjnego. Do wniosku należy dołączyć:

- poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej,
 - wypis z ewidencji gruntów,
 - wypis i wyrzys z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeśli taki plan został uchwalony,
 - w odniesieniu do przedsięwzięć I grupy – raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, natomiast w odniesieniu do przedsięwzięć II grupy – kartę informacyjną przedsięwzięcia. Raport o oddziaływaniu na środowisko oraz karta informacji przedsięwzięcia powinny być złożone w trzech egzemplarzach, wraz z ich zapisem w formie elektronicznej.
- Kształt procedury prowadzącej do wydania decyzji zależy od tego, czy charakter projektowanej inwestycji po-

woduje powstanie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (patrz poniżej). Jeżeli ocena została przeprowadzona, organ uwzględni jej wyniki w treści decyzji. W decyzji organ może nałożyć obowiązek przeprowadzenia ponownej oceny na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę lub obowiązek sporządzenia przez inwestora analizy porównawczej. Analizę porównawczą sporządza się wówczas po ukończeniu realizacji przedsięwzięcia, w terminie wskazanym w decyzji. Przedmiotem analizy jest porównanie ustaleń w zakresie wymogów ochrony środowiska poczynionych w trakcie postępowania i w samej decyzji z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko. Wyniki analizy (lub brak jej przedstawienia) mogą mieć wpływ na decyzję wydawaną przez organy ochrony środowiska na etapie oddania obiektu do użytkowania.

Jeżeli ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie została przeprowadzona, w decyzji organ stwierdza brak potrzeby jej przeprowadzenia, a charakterystyka przedsięwzięcia przedstawiona przez inwestora we wniosku o wydanie decyzji oraz karta informacyjna przedsięwzięcia stanowią załączniki do decyzji.

Ocena oddziaływania

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko to postępowanie obejmujące w szczególności dokonanie sprawdzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, który sporządza inwestor, oraz przeprowadzenie uzgodnień z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i uzyskanie opinii właściwego organu Państwowego Inspekcji Sanitarnej. Postępowanie to prowadzi się z udziałem społeczeństwa.

Przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest zawsze wymagane w odniesieniu do przedsięwzięć I i II grupy. Natomiast w przypadku przedsięwzięć II grupy obowiązek sporządzenia raportu może zostać stwierdzony przez organ właściwy do wydania decyzji. W art. 63 u.o.u.i.s. zostały wskazane kryteria, jakimi powinien kierować się organ właściwy do wydania decyzji przy nakładaniu tego obowiązku. Inwestor może zaskarżyć postanowienie w tej sprawie.

Co do zasady, ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza się raz – w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji. Jednak – zgodnie z przepisami art. 61 ust. 1 pkt 2 oraz art. 88 u.o.u.i.s. ocena może być przeprowadzona ponownie, jeżeli:

- konieczność jej przeprowadzenia została stwierdzona w decyzji lub
- inwestor wystąpił z takim wnioskiem lub
- organ właściwy do wydania decyzji poprzedzającej realizację przedsięwzięcia stwierdził, że we wniosku o jej wydanie zostały dokonane zmiany w stosunku do wymagań określonych w decyzji.

Do decyzji poprzedzających realizację przedsięwzięcia zalicza się:

- decyzję o pozwoleniu na budowę,
 - decyzję o zatwierdzeniu projektu budowlanego,
 - decyzję o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych,
 - decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, oraz
 - decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.
- Organami właściwymi do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko będą organy właściwe w sprawie wydania decyzji – gdy przeprowadzenie tej oceny jest częścią postępowania w sprawie wydania decyzji, oraz regionalni dyrektorzy ochrony środowiska – gdy przeprowadzenie tej oceny jest częścią postępowania zmierzającego do wydania pozostałych decyzji wskazanych wyżej.

Obszar Natura 2000

Pojęcie „obszar Natura 2000” zostało zdefiniowane w ustawie o ochronie przyrody jako obszar specjalnej ochrony ptaków, specjalny obszar ochrony siedlisk lub obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej, utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej. Obszary Natura 2000 są ustanawiane w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska. Ustawa o ochronie przyrody wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą zabronione jest podejmowanie jakichkolwiek działań mogących w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na obszary Natura 2000. Rozpoczęcie inwestycji

Kategorie inwestycji wpływających na środowisko

■ **I grupa** – przedsięwzięcia, które zawsze znacząco oddziaływają na środowisko (w tym obszary Natura 2000).

■ **II grupa** – przedsięwzięcia, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (w tym obszary Natura 2000).

■ **III grupa** – przedsięwzięcia, które wprowadzie nawet potencjalnie oddziaływać na środowisko, jednak mogą znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000 (a przy tym niezwiązane bezpośrednio z ochroną tego obszaru ani niewynikające z tej ochrony).

Etapy procedury

Przed uzyskaniem pozwolenia na budowę należy:

- uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach – konieczna dla przedsięwzięć I i II grupy

- dokonać oceny oddziaływania na środowisko – zawsze jest to wymagane w stosunku do przedsięwzięć z I grupy; wymóg przeprowadzenia oceny dla II grupy stwierdza organ.

na terenach objętych obszarem Natura 2000 jest jednak możliwe w wyjątkowych sytuacjach, po spełnieniu odpowiednich warunków.

Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 może dotyczyć przedsięwzięć III grupy (oddziaływanie przedsięwzięć grupy I i II na obszary Natura 2000 jest oceniane w ramach oceny ich oddziaływania na środowisko w ogólności). Organ właściwy do wydania decyzji wskazanych w art. 96 ust. 1 u.o.u.i.s. (m.in. decyzji o pozwoleniu na budowę) powinien rozważyć, czy takie przedsięwzięcie może potencjalnie oddziaływać na obszar Natura 2000. Jeżeli dojdzie do wniosku, iż takie oddziaływanie może mieć miejsce, wezwie inwestora do przedłożenia określonych dokumentów regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska. Natomiast dyrektor postanowi, czy przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 jest konieczne oraz przeprowadzi taką ocenę, jeżeli będzie konieczna.

Po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje postanowienie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000, jeżeli:

- z oceny tej wynika, że przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 lub
- z oceny tej wynika, że przedsięwzięcie może znaczą-

co negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, lecz jednocześnie zachodzą przesłanki wskazane w art. 34 ustawy o ochronie przyrody (wymogi nadrzędnego interesu publicznego oraz brak rozwiązań alternatywnych).

Podstawa prawna

Ustawa z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. nr 199, poz. 1227 ze zm.).
Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2009 r. nr 151, poz. 1220 ze zm.).
Rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych warunków związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz.U. z 2004 r. nr 257, poz. 2573).

Marcin Jasiński
radca prawny w kancelarii Gide Loyrette Nouel

Agnieszka Lehwark
– aplikantka radcowska w kancelarii Gide Loyrette Nouel